

Wij en Moskou: macht zonder meer – of ...?

Europa ziet er anders uit, sinds mijn februari-[blog](#). Toen, vóór de Russische inval in Oekraïne, verwees ik naar ontsporingen waar wij mensen goed in zijn – ook kerkmensen. En dat het daarom belangrijk blijft dat juist Jezus' woorden blijven klinken – ook in Westervoort, de Liemers, Nederland, West-Europa – en Oost-Europa of waar ook. Want overal kunnen mensen ontsporen. Maar zeker vanuit Moskou ontspoot nu iets.

Helpt dat dan, die woorden van Jezus over vrede, recht en barmhartigheid en zo? Nou, natuurlijk niet als iemand er niks op uit doet. Verwijt dat niet Jezus of zijn boodschappers. Noem dan man en paard. Als Putin sovjet-tijden wil laten herleven en daar een sovjet-stijl bij hanteert, dan kiest hij niet de stijl van Jezus. Dan kiest hij voor intimidatie en geweld. Hij intimideert dan zelfs zijn eigen adviseurs. En laat tegenstanders oppakken of vergiftigen (Litvinenko, 2006: polonium; Skripal, 2018: novichok) – of beide (Navalny nu). Zoals Stalin deed die zijn Goelag- strafkampen-archipel vulde met allerlei mensen die hij wantrouwde. Putin kiest zo de sovjet-stijl van Chroesjtsjov, die in 1956 zijn tanks naar Boedapest stuurde. Hij kiest voor herinvoering van een soort [Brezjnevdoctrine](#) – gebruikt als rechtvaardiging om in 1968 de Praagse Lente met tanks de kop in te drukken.

Is Putin dan geen lid van de Russisch-Orthodoxe Kerk? Zeker. Maar dat lidmaatschap lijkt op zo'n kerklidmaatschap dat ook hier in Nederland veel protestanten en Rooms-Katholieken hebben of hadden. Op papier. Nogal losgezongen van het besef dat het in de kerk juist gaat over wat je

met die woorden van Jezus dóet. Dát probeer je samen met andere kerkleden te oefenen.

Gelukkig de vredestichters, zei Jezus. En: *gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid* ([Matteüs 5 vers 9 en6](#)). Putin gaat liever uit van macht. De Russische beer neemt wat hij wil. Macht - zonder meer. Hij erkent geen recht boven macht. Geen gewetensvrijheid. Hij onderhandelt niet met Oekraïne, hij stuurt tanks. Hij kiest niet voor woorden, maar voor geweld. En al helemaal niet voor woorden van Jezus.

Zijn mensen in Moskou slechter dan wij? Dat denk ik niet. Ook wij Nederlanders doen er goed aan niet al te lauw op Jezus' woorden te reageren, op kerklidmaatschap of op het meemaken van een viering. Elke kerkdienst kan het begin betekenen van levenslange training – training om onderling vrede te bewaren, om dingen bij te leggen, om anderen recht te doen, te helpen. Ja, mensen hebben allerlei soorten macht. Spierkracht, geld, een politieke meerderheid, militair overwicht. Steeds is daarom het punt: zie je in dat mensen (ook ik) moeten leren ómggaan met al die soorten macht? Daar proberen we in kerken aan te werken. Met woorden van Jezus. Midden tussen onze eigen ontsporingen. Maar dan verder.

Rob Nijhoff, 15 maart 2022; reacties: predikant@duiven-velp.nl (zie nog P.S. hieronder)

P.S. Terwijl ik deze blog voorbereidde kwam het nieuws binnen van de Russische vrouw Marina Ovsyannikova. Er is meer dan gewelddadige macht. Minimaal het menselijk geweten van één individu. Zie [haar actie en haar motivatie in de vooraf opgenomen Telegram-video](#).

